

TJ KLUNE

ZO ŽIVOTA BÁBOK

 metafora

KAŽDÁ BÁBKA SI ZASLŮŽI ŠANCU NA ŽIVOT

metafora

ZO ŽIVOTA BÁBOK

TJ KLUNE

TJ KLUNE

ZO ŽIVOTA BĀBOK

Vydala GRADA Slovakia s.r.o., pod značkou Metafora
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 263. publikáciu.

Z anglického originálu *In the Lives of Puppets*, vydaného vydavateľstvom Tor v roku 2023,
preložila do slovenčiny Terézia Manners.
Jazyková redakcia Anetta Letková
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedný redaktor Tomáš Hájek

Vydanie 1., 2024
Počet strán 408
Tlač Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

In the Lives of Puppets © 2023 by Travis Klune
COVER ART BY RED NOSE STUDIO

Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2024
Translation © Terézia Manners, 2024

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukovaná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu nakladateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané. Automatizovaná analýza textov alebo dát v zmysle čl. 4 smernice 2019/790/EU a používanie tejto knihy na tréningovanie AI sú bez súhlasu nositeľa práv zakázané.

ISBN 978-80-8090-825-6 (ePub)
ISBN 978-80-8090-842-9 (pdf)
ISBN 978-80-8090-823-2 (print)

Ľuďom:

*Nie ste bohviečo, no vymysleli ste knihy a hudbu,
takže si vás vesmír pravdepodobne ešte chvíľu nechá.*

Usmialo sa na vás šťastie.

Tentoraz.

V starom opustenom lese, na míle vzdialenom takmer od všetkého, stálo zvláštne obydlie.

Na lesnej pôde v hájiku obrovských stromov bola učupená malá, hranatá tehlová budova, obrastená brečtanom a machom. Ťažko povedať, komu patrila, no pri pohľade na ňu by ste usúdili, že v nej už celé veky nikto nebýval. Zabudlo sa, na čo slúži, až kým na ňu pri svojej prechádzke lesom nenarazil muž menom Giovanni Lawson (ktorý vlastne vôbec nebol mužom).

Zastal pred nezvyčajným objavom a započúval sa do spevu vtákov v korunách stromov. „A toto má byť čo?“ začudoval sa. „Kde si sa tu vzala?“

Vošiel dovnútra a pomaly prešiel cez niekoľko dverí, ktoré ledva viseli na pántoch. Okná boli porozbíjané a pomedzi zdeformovaných drevenú podlahu vyrastala tráva a burina. Strecha sa sčasti zrútila a cez dieru v strope dopadali na vysokú hromadu listov slnečné lúče. Na samom vrchu tejto hromady rozkvitol zlatý kvet a naťahoval sa k slnečnej žiare pretekajúcej pomedzi odhalené trámy.

„Dokonalé,“ skonštatoval nahlas, hoci tam s ním vôbec nikto nebol. „Áno, toto bude stačiť. Aké nezvyčajné. Aké úžasné.“

Na druhý deň sa Giovanni vrátil zavčas rána s vyhrnutými rukávmi. V opustenej budove zbúral steny, a vytvoril tak jednu obrovskú miestnosť. Postupne z nej vynášal sadrokartón a drevo a ukladal ich na lesnú pôdu. Kým skončil, tvár a vlasy mal pokryté prachom, kľby mu vŕzgali a stonali, no napriek tomu bol spokojný. Ťažká práca sa vyplatila.

„A je to,“ prihovoril sa vtákom v korunách stromov a utrel si tvár. „Oveľa lepšie. Prvý krok k novým začiatkom.“

Malá budova sa čoskoro stala domovom rôznorodých vecí. Boli tam kusy plechu, dlhé drôty a káble, baterky všetkých veľkostí a tvarov, dosky s plošnými spojmi a mikročipy v sklenenom závaracom pohári. V ostatných sklenených nádobách sa nachádzali stovky semienok rôznych tvarov, veľkostí a farieb. Boli tu staré hracie skrinky, ktoré spievali krátke smutné pesničky, a tiché gramofóny bez platní. Televízory, veľké aj malé s tmavými obrazovkami.

A knihy! Tak veľa kníh na rôzne témy, od života rastlín po lov veľrýb, od lesných zvierat až po zložité atómové jadrá, poukladané na nových policiach siahajúcich od podlahy po strop, vyrobených z materiálu, ktorý na začiatku postfíhal. Až keď na policu uložil poslednú knihu, uvedomil si, že tam pre neho neostalo miesto. Izba bola plná.

Rozšírenie budovy prístavbou jednej alebo dvoch miestností by nebolo nič zložité. No Giovanni Lawson si veci nikdy nezľahčoval. Svet pre neho predstavoval spleť tvarov a štýlov, a keď sa pozrel na stromy, ktoré ho obklopovali, okamžite vedel, čo urobí.

Nebude stavať do šírky.

Bude stavať *do výšky*.

Ako to už pri takýchto veciach býva, trvalo to nejaký čas. Prešlo mnoho rokov. Všetko muselo byť dokonalé. Tam, medzi stromami, ďaleko od nevlúdnych, oslepujúcich svetiel a kakofónie mesta, ktoré opustil, našiel bezpečie.

V konároch stromov, priamo nad domom, vystaval okolo pevného kmeňa najvyššej jedle, neodškriepiteľnej kráľovnej lesa, novú malú budovu. Odtiaľ postavil na stromoch niekoľko ďalších miestností pospájaných lanovými mostmi – laboratórium a zimnú záhradu, ktorých strop tvorilo zahmlené poškriabané sklo a podlahu zasa vyleštené dubové panely. Nikde neboli žiadne steny. Neskôr sa zo zimnej záhrady stane niečo iné.

Les bol rozľahlý a divý. Pochyboval, že ho tam niekedy nájdu.

Počas slnečných dní spásala trávu pod jeho príbytkom črieda jeleňov, nad hlavou mu spievali vtáky a on si pohmkával spolu s nimi. Giovanni bol spokojný.

Spokojný, až kým ho nerozbolela hrud.

„Božinku,“ hlesol. „Aký zaujímavý pocit. Páli to.“

V laboratóriu spustil kalkulácie. Všade okolo neho sa ozývalo *klik, klik, klik* klávesov počítača.

„Rozumiem,“ vyhlásil na päťdesiaty druhý deň, odkedy ho prvý raz pichlo v hrudi. Hľadel na obrazovku, prezeral si čísla. Spôsobilá to samota. Aké jednoduché. Čísla nikdy neklamú.

Ubehli ďalšie tri roky. Tri roky, počas ktorých sa bolesť v hrudi stále zhoršovala. Tri roky ticha, keď túžil počuť hlas niekoho iného. Pozrel sa z okna a zbadal, že sneží, hoci iba včera v lese vládlo leto.

Jedného dňa, ktorý sa zo začiatku ničím neodlišoval od všetkých predošlých, vybehli spomedzi stromov dvaja ľudia s naširoko roztvorenými očami a pokožkou lesklou od potu. Muž a žena. Žena si tisla k hrudi uzlík starých látok.

Giovanni sa preľakol.

„Pomôž nám!“ kričala žena. „Prosím, musíš si ho zobrať. Zober ho a ukry ho. Je to nebezpečné.“

A potom mu podala uzlíček.

Až na to, že to neboli iba staré látky.

V uzlíčku bolo pevne zavinuté dieťa.

Chlapec, ktorý pomaly zažmurkal na Giovanniho, zvrátil tvár a potom začal plakať.

„Čo sa deje?“ chcel vedieť Giovanni a upieral na ženu vystrašený pohľad. „Podťe. Podťe. U mňa budete v bezpečí. Všetci.“

No žena iba pokrútila hlavou. „Nájdu nás.“ Keď pristúpila bližšie, aby dieťaťko pobožkala na čelo, po líkach jej stekali slzy. „Lúbim ťa. Vráťim sa, keď to bude možné.“

„Ponáhľaj sa. Už idú,“ pobádal ju muž.

Žena sa trpkó zasmiala. „Viem, viem. Vždy sa to tak skončí.“

Muž ju schmatol za ruku a ťahal preč, preč a ešte ďalej.

„Počkajte!“ kričal za nimi Giovanni. „Ako sa volá?“

No ich už viac nebolo.

Nikoho iného nevidel. Nikto nikdy neprišiel hľadať muža ani ženu. Alebo dieťa. A oni sa už nikdy nevrátili.

Neskôr, oveľa neskôr, keď chlapec vyrastie, mu Giovanni povie, že žena – jeho matka – ho nechcela opustiť. „Vráti sa,“ sľuboval Giovanni. „Jedného dňa, keď bude všetko v poriadku, si po teba príde.“

Giovanni vždy túžil po dieťati a teraz jedno mal. Ach, aké šťastie! Aké úžasné!

Chvíľu mu trvalo, kým sa rozhodol, ako dieťa pomenuje. Dokonalé meno našiel až v období, keď listy menili farbu zo zelenej na červenú a zlatú.

„Victor,“ prihovoral sa synovi. „Budeš sa volať Victor. Victor Lawson. Čo ty na to?“

Samota, ktorú pociťoval – bezhraničná a intenzívna –, sa odrazu vytratila, akoby nikdy nejestvovala.

Giovannimu robilo starosti, že Victor neustále rástol, no vôbec nehovoril. Vedel, že keď rozprával, Victor ho počúva. Videl, že chlapec mu rozumie.

„Môže to byť nesprávnym kódovaním?“ opýtal sa ho Giovanni, keď mal chlapec štyri roky. „Urobil som azda chybu?“

Victor neodpovedal. Namiesto toho roztvoril náruč, otváral a zatváral pästičky, pričom mu malé prsty klepkali o dlane.

Giovanni urobil, o čo ho žiadali. Zodvihol Victora a nežne si ho k sebe privinul. Kým si dieťa tíslo malú tváričku k mužovej hrudi, vydalo tichý zvuk, ktorý Giovanni považoval za prejav radosti. „Nie,“ riekol Giovanni. „Si presne taký, aký máš byť. Nikdy som o tom nemal pochybovať. Ak na svete existuje dokonalosť, si ňou ty.“ Znovu ho pichlo v hrudi, no tentoraz z úplne iného dôvodu. V tej chvíli však Giovanni nepotreboval kalkulácie, aby vedel, čo cíti. Ten pocit poznal.

Bola to láska.

A napriek tomu, že si neželal nič tak veľmi ako to, aby s ním Victor hovoril, nechal to tak. Čo sa má stať, stane sa.

Prešli ďalšie dva roky, kým Victor prvý raz prehovoril.

Stalo sa to v laboratóriu. Victor sedel na zemi. Okolo neho ležali malé kovové prúty. Giovannimu chvíľu trvalo, kým rozoznal tvar, do ktorého ich Victor poukladal. Dve postavičky, jedna malá, druhá veľká so spojenými rukami. S povzdychnutím sa načiahol, aby postavičkám ponaprával nohy.

A potom chlapec – Victor Lawson, syn Giovanniho Lawsons – povedal: „Ty.“ Ukázal na väčšiu postavičku. A potom na menšiu. „Ja.“ Hlas mal tichý, a pretože ho nepoužíval, chrapľavý. No nech už bol akýkoľvek, existoval.

„Áno,“ odvetil potichu Giovanni. „Ty a ja. Navždy.“

1. ČASŤ

LES

Svedomie je ten tichý hlások,
ktorý ľudia odmietajú počúvať.

- *Pinocchio* (film z roku 1940)

---

1. KAPITOLA

„Dobrotivý bože, dobrotivý bože, umrieme. Prestaneme existovať, Da uviazneme v temnote!“ kričal malý robotický vysávač, zatiaľ čo sa otáčal okolo vlastnej osi a vo vzduchu horúčkovo mával tenučkými rukami zakončenými štípacími kliešťami.

Vedľa vysávača stál oveľa väčší robot a už po viac ako miliónykrát pozoroval, ako sa vysávač psychicky rúca. Druhý robot nemal ruky, nohy ani chodidlá. Bývalá zdravotná sestra model šesť-desiat-JQN série Alfa bola dlhým kovovým obdĺžnikom, jeden a pol metra vysokým a šesťdesiat centimetrov širokým, ktorého opotrebované pneumatiky vymenili za ozubené kovové pásy, podobné tým na tankoch. Na každej strane spodnej časti mala kovové dvierka, ktoré skrývali tucet kovových chápadiel zakončených rôznymi lekáorskými nástrojmi, pre prípad, že by bolo potrebné operovať. Obrazovka v prednej časti zablikala a odhalila zamračenú zelenú tvár. Na sestru – Registered Automaton To Care, Heal, Educate and Drill, čiže Registrovaný automatický robot pre starostlivosť, liečbu, vzdelávanie a vrtanie – (skrátene sestru Ratched) správanie vysávača vôbec nezapôsobilo. Monotónnym, mechanickým hlasom mu oznámila: „Ak by si zomrel, pozabávala by som sa s tvojou mŕtvolou. Tak veľa by som sa pritom naučila. Vrtala by som, až kým by z teba nič nezostalo.“

Jej slová – presne tak ako to sestra Ratched nepochybne plánovala – spustili ďalšiu vlnu bedákania. „Ach, nie,“ zastonal vysávač. „Ach,

nie, nie, nie, takto to nepôjde. Victor! *Victor*. Vráť sa, skôr ako umriem a sestra Ratched sa bude zabávať s mojou mŕtvolou! Chystá sa do mňa vrátať! Vieš predsa, čo si myslím o vrтанí.“

Sponad nich sa na vrakovisku, asi z polovice šesťmetrovej hory odhodeného železa, ozval tichý smiech. „To by som jej nikdy nedovolil, Rambo,“ uisťoval ho Victor Lawson. Pozeral sa na nich, zatiaľ čo s výstrojom okolo pása visel z hromady šrotu na kladkovom systéme, ktorý si sám zostrojil. Ani náhodou to nebolo bezpečné, no Vic to už robil celé roky a ešte nikdy nespadol. Teda raz áno, no tú udalosť radšej nespomínal. Výkrik, ktorý sa mu vydral z hrdla, keď mu z ramena vyrazila kosť, bol hlasnejší ako akýkoľvek zvuk, ktorý dovtedy vyprodukoval. Otca to nepotešilo a vyjadril sa, že dvanásťroční chlanci by sa nemali potulovať po vrakoviskách. Victor mu slúbil, že sa tam už nevráti. Nasledujúci týždeň tam bol zasa. A teraz, vo veku dvadsaťjeden rokov, poznal vrakoviská ako svoju vlastnú dľaň.

Zdalo sa, že Rambo mu neverí. Jačal, otváral a zatváral kliešte a celé jeho telo sa triaslo, zatiaľ čo jeho pneumatiky, prispôsobené na všetky terény, prechádzali po kusoch železa, ktoré sa uvoľnili z hromady. Na vrchnej časti mal vyblednutým písmom, ktoré nikdy nebolo zrozumiteľné, napísané písmeno *R* a kruh, ktorý mohol byť *O* alebo malé *a*, za ktorými nasledovalo jednoznačné *M* (pravdepodobne) a *B*, a celý nápis sa končil ďalším *O* alebo *a*. Tohto drobca našiel pred niekoľkými rokmi a opravoval ho dovtedy, kým stroj znovu neožil a nedožadoval sa vysávania – *potreboval* vysávať, pretože inak nemal jeho život žiadny zmysel, bez vysávania nemal *nič*. Vicovi chvíľu trvalo, kým stroj upokojil. Pohrával sa s jeho obvodymi, až kým si vysávač spokojne nepovzdychol. To však pomohlo iba na krátku chvíľu. Ramba trápila väčšina vecí, ako napríklad špina na zemi, špina na Vicových rukách a smrť vo všeobecnosti.

Sestra Ratched, Vicov prvý robot, sa opýtala, či môže vysávač zabiť. Vic jej to zakázal.

Sestru Ratched zaujímalo prečo.

Vic jej vysvetlil, že svojich nových priateľov nezabíjajú.

„Ja by som ho zabila,“ oznámila mu sestra Ratched monotónnym hlasom. „Bolo by to veľmi jednoduché. Eutanázia nemusí byť bolestivá. Ale ak chcete, môže byť.“ A po týchto slovách vytiahla vráčku a zamierila k vysávaču.

Rambo zvrieskol.

Za päť rokov sa toho veľa nezmenilo. Rambo bol stále úzkostlivý a sestra Ratched sa mu vyhrážala, že sa bude hrať s jeho mŕtvolou. Vic si na to postupne zvykol.

Prizmúril oči a zadíval sa navrch vrakoviska. Dlhé tmavé vlasy, ktoré mu siahali po pleciah, mal zviazané koženým remienkom. Otestoval stabilitu lana. Nebol ťažký, no musel byť opatrný. V hlave sa mu neustále ozýval otcov hlas i napriek tomu, že si robil zbytočné starosti. Pravdou však bolo, že Victor bol tenký ako trieska. Tátka mu neustále hovoril, že musí viac jesť: *Si príliš chudý, Victor, vlož si do úst jedlo a žuj, žuj, žuj.*

Zdalo sa, že magnetické koliesko kladkového systému je bezpečne ukotvené navrchu hromady. Rukou v rukavici si z čela zotrel pot. Leto sa pomaly končilo, no počasie ich ešte stále častovalo postupne sa vytrácajúcimi návalmi vlhkej horúčavy.

„V poriadku,“ zašomral si popod nos. „Už len trochu vyššie. Čo môžeš urobiť dnes... Tú súčiastku potrebuješ.“ Pozrel sa dole, aby otestoval svoj oporný bod.

„Ak spadneš a umrieš, vykonám pitvu!“ zakričala na neho sestra Ratched. „Záverečná pitevná správa by mala byť k dispozícii do troch až piatich pracovných dní, podľa toho, či budeš roztrhaný na kusy, alebo nie. Prezradím ti však, že pravdepodobne umrieš na následky pádu.“

„Ach, nie,“ stonal Rambo a kontrolky mu blikali načerveno. „Vic, Vic. Nedopusť, aby si skončil roztrhaný na kusy. Dobré vieš, že krv nedokážem poriadne vyčistiť. Vždy sa mi dostane do prevodov a všetko zašpiní.“

„Spúšťam empatický protokol,“ vyhlásila sestra Ratched a monitor sa zmenil na usmievavú tvár s čiernymi očami a ústami na žltom pozadí. Dvierka na jej pravej strane sa otvorili, vysunulo sa z nich jedno z chápadiel v tvare ruky a začalo Ramba potľapkávať po kryte. „No tak. Všetko bude v poriadku. Postarám sa o krv a všetky ostatné telesné tekutiny, ktoré vytečú z tohto slabého a krehkého tela. Pravdepodobne sa mu pri dopade vyprázdni aj obsah čriev.“

„Skutočne?“ šepol Rambo.

„Áno. Ľudský ritný otvor je sval a po smrti sa uvoľní, a dovolí tak výkalom, aby úžasným spôsobom opustili telo, predovšetkým, ak je príčinou smrti pád.“

Vic pokrútil hlavou. Títo dvaja boli jeho najlepšie priatelia. Netušil, čo to prezrádza o ňom. Pravdepodobne nič dobré. No podobali sa mu i napriek tomu, že sa skladal z mäsa a kostí a ich telá tvorili káble a kov. Nezáležalo však na tom, z čoho boli vyrobení, pretože všetci mali domotané káble, teda aspoň tak to vnímal Vic.

Znovu zodvihol zrak. Takmer na vrchole hromady zbadal niečo, čo vyzeralo ako zachovalá viacvrstváva doska s plošnými spojmi. Dosky s plošnými spojmi boli v súčasnosti veľmi zriedkavé a napriek tomu, že ju chcel vytiahnuť okamžite, ako ju pred niekoľkými týždňami zbadal, neodvážil sa. Táto hromada šrotu bola obzvlášť nebezpečná a už teraz sa pohojďovala. Pracoval pomaly a postupne vyťahoval odpadový kov obkolesujúci dosku, aby sa tak sama uvoľnila. Takáto práca si vyžadovala trezlivosť. Druhou možnosťou bola smrť.

„Vic!“ skríkol Rambo. „Neopúšťaj ma. Lúbim ťa. Urobíš zo mňa sirotu.“

„Neumriem.“ Zhlboka sa nadýchol a začal liezť po lane. Pevne ho zvieral a na každom bode zaistoval karabínu. Tenké svaly na rukách ho od námahy pálili.

Čím vyššie liezol, tým viac sa hromada nakláňala. Kusy kovu, ktoré okolo neho padali, sa leskli na slnku a s buchotom dopadali na zem. Ramba teraz na chvíľu rozptyľoval neporiadok, ktorý musel upratať.

Vic si všimol, ako behá okolo hromady, zdvíha kusy kovu a ukladá ich na jej úbočie. Veselo pritom pípал a vydával zvuky, ktoré sa podobali pohmkávaniu.

„Tvoja existencia je bezvýznamná,“ prihovorila sa mu sestra Ratched.

„Netuším, o čom hovoríš,“ odvetil veselo Rambo a všetky kontrolky mu pritom blikali namodro a nazeleno. Na hromadu pustil ďalší kus kovu a potom sa veselo zakrútil.

Až na vrchole Vic zastal, aby si odpočinul a pozrel sa za vrakoviská. Všade naokolo sa rozprestieral les. Chvíľu mu trvalo, kým našiel stro- my, na ktorých stál ich domov. Najvyššiu jedľu, týčiacu sa nad všetky ostatné.

Zaklonil sa najviac, ako sa odvážil, aby mohol nazrieť poza hroma- du. V diaľke, pri inej hromade stúpал z obrovského, pomalého stroja dym. Stroj bol najmenej dvanásť metrov vysoký žeriav, ktorý sa svižne presúval medzi haldami kovu a trosiek, zatiaľ čo zo svojho násypníka zdvíhal ešte viac kovu a v nikdy sa nekončiacom kolobehu sa ho zbavo- val. Vic si v duchu poznačil jeho pozíciu, dumajúc nad tým, či priniesol niečo nové, čo by stálo za záchranu.

Stariny pracovali o niečo ďalej.

Bol v bezpečí.

Zasa sa zadíval na dosku s plošnými spojmi. „Idem si po teba,“ pri- hovoril sa jej.

Zabralo mu viac než desať minút, kým sa k nej dostatočne priblížil. Zastal, aby sa uistil, že miesto, na ktorom stojí, je dostatočne stabilné, a aby si trochu prečistil hlavu. Nepozrel sa dole. Výšok sa nebál, no takto sa mu jednoduchšie sústreďovalo na úlohu a nemal pritom zá- vraty.

Zaprel sa o výstroj a otriasol si ramená a ruky. „V poriadku,“ za- šomral. „Všetko mám pod kontrolou.“ Načiahol sa za doskou, a keď sa jej opatrne dotkol, zaškrípал zubami. Potiahol a dúfal, že od posled- ného razu sa čosi prihodilo a on ju bude schopný bez problémov vy- tiahnúť.

Neprihodilo.

Pohrabal sa naokolo a vytiahol zhluk železa, ktorý pravdepodobne kedysi patril do hriankovača. Pozrel sa dovnútra, aby zistil, či je tam niečo, čo sa oplatí zachrániť. Vnútro vyzeralo byť príliš zhrdzavené. To nebolo dobré. Zakričal varovanie a potom ho odhodil. Kov s bucho-
tom dopadol na zem.

„Minul si Ramba,“ oznámila mu sestra Ratched. „Nabudúce musíš mieriť lepšie.“

Vic znovu potiahol za dosku, a keď sa pohla, vystrašilo ho to. Naširoko roztvoril oči a pohyb zopakoval. Trochu povolila. Potiahol silnejšie, no opatrne, aby pritom dosku nepoškodil. Vyzerala nedotknutá. Tatko sa určite poteší. Pravdepodobne by ho naštvalo, keby zistil, ako sa k nej Vic dostal, no čo oko nevidí, to srdce nebolí.

Vic vyťahoval dosku ako rozkývaný zub, dopredu a dozadu, dopredu a dozadu. Práve sa ju chystal pustiť a trochu viac okolo nej kopať, keď sa odrazu uvoľnila.

„Áno,“ zaradoval sa. „Áno!“ Zamával ňou na ostatných. „Mám ju!“

„Ani netušíš, akú mi to spôsobilo radosť,“ odvetila sestra Ratched. „Hurá!“ Na obrazovke jej okolo nápisu *GRATULUJEM, JE TO DIEVČA* padali konfety.

„Vic?“ Rambo znel nervózne.

„Nemôžem tomu uveriť,“ pokračoval Vic. „Trvalo mi to celé týždne.“

„Vic,“ zopakoval Rambo zvýšeným hlasom.

„Zdá sa, že nie je poškodená,“ tešil sa Vic, otáčajúc dosku v rukách. „Bude to...“

„Vic!“

Podráždene sa pozrel dole, no pokúšal sa ostať pokojný. „Čo?“

„Bežte!“ zvolal Rambo.

Zaznel klaksón, hlasný a zúrivý. Ozýval sa po celom vrakovisku a spôsobil, že hromada železa sa zachvela a posunula.

Vic ten zvuk poznal.

Zaklonil sa tak ďaleko, ako to len šlo.

Rútila sa k nim jedna Starina. Sirény jačali, žeriav sa knísal z jednej strany na druhú. Po ceste narazila do inej hromady šrotu, ktorá vydala neprijemný zvuk železa otierajúceho sa o železo, a do vzduchu vyletela sprška iskier. „VOTRELEC!“ hučal. „VOTRELEC. VOTRELEC. VOTRELEC.“

Vic cítil, ako zbledol. „Ach, nie,“ hlesol.

Dosku si strčil do tašky a druhou rukou pritom posúval karabínu. V sekunde zlanil jeden a pol metra, a keď karabína narazila na uzol uprostred lana, prudko ním trhlo. Chvíľu s ňou zápasil, no odmietala sa pohnúť ďalej.

„Odporúčam ti zliezť dole,“ skonštatovala sestra Ratched. S týmito slovami zodvihla Ramba a zatiaľ čo sa pri odchode vyhýbala padajúcim troskám, spod pásov jej odletovali kamienky. Rambo jačal a v panike mu všetky kontrolky svietili načerveno.

„*Snažím sa!*“ kričal Vic, ešte stále sa usilujúc dostať karabínu cez uzol.

Bolo to zbytočné. Ani sa nepohla.

Opäť zaznel klaksón Stariny. Keď Vicovi od ramena odskočilo niečo ťažké a roztočilo ho to, zastonal. Rozhodol sa a s hlasným bucho-
tom narazil do hromady šrotu. Náraz mu za zvuku kovu, ktorý Starina pučila pod svojimi obrovskými pneumatikami, vyrazil dych. Stroj sa približoval čoraz viac.

Vic znova nadobudol rovnováhu, pozrel sa hore a už teraz oplakával stratu magnetického kolieska. Nevyrábali sa ľahko, no teraz s tým už nič nenarobí.

Na jednej strane hromady sa s blikajúcimi svetlami objavila Starina. Žeriavom sa zahnila priamo na Vica, a keď rýpadlo narazilo do časti nad ním, ozvalo sa škrípanie kovu a hromada sa zachvela. Laná mu plesli o výstroj, najskôr ho povytiahli hore, a keď sa obrovská železná veža začala nakláňať napravo, spustili ho nadol. Pred očami sa mu mihol plech s nápisom *VYHLÁSENÝ ZA NAJLEPŠIU DODÁVKU NA PREVOZ JEDLA*.

Bez rozmýšľania sa za ním načiahol.

Žeriav sa zasa roztočil, aby tak nadobudol potrebnú rýchlosť.

Chvíľu pred nárazom Vic s rozhorčeným zavrčaním plech vytiahol. Žeriav tresol do železa s ohlušujúcim buchotom, a keď sa hromada nebezpečne naklonila naľavo, všade naokolo lietali trosky. Vic cítil, ako sa okolo neho ovíja uvoľnené lano. Otočil sa vo vzduchu, vsunul si plech pod seba a ľahol si naň. Doleteli k nemu iskry, čo ho prinútilo zaboriť si tvár do ramena. Domnieval sa, že vykrikoval, no cez zúrivý hukot Stariny a padajúcej veže nič nepočul.

Keď sa nachádzal asi dva metre nad zemou, plech sa zachytil o vytŕčajúci armovací drôt a Vic vyletel do vzduchu. Tvrdo dopadol na zem, a kým sa kotúľal, stiahol ruky a nohy pod seba. Na okamih bol vďačný za Rambov nervózny tik, pre ktorý odpratával zo zeme všetky trosky. Ak by ich tentoraz nechal tam, Vic by sa bol pravdepodobne napichol na niečo, čo odhodil.

Pristál na chrbte a zažmurkal na oblohu. Musel si pohnúť. Bez váhania sa odtlačil od zeme a vyskočil na nohy práve vo chvíli, keď sa hromada načisto zrútila. Vic bežal, hrud' sa mu prudko dvíhala, zatiaľ čo za ním zúrivo revala Starina.

Keďže vedeli, že Stariny nemôžu – alebo nechcú – opustiť priestranstvo vrakoviska, sestra Ratched a Rambo na neho čakali na jeho okraji. Rambo sedel na sestre Ratched a horúčkovito mával malými rukami. Na monitore sestry Ratched sa objavili výkričníky.

„Vidíte?“ prihovoril sa im Vic, keď odchádzali od Stariny. „Nič sa nedeje.“

„Správne,“ ozvala sa sestra Ratched. „Vôbec nič. Zapôsobilo by to na mňa, no idiotizmus nepovažujem za pôsobivý. Ak by to tak bolo, flirtovala by som s tebou.“

O flirtovaní sa naučil z otcových filmov. Keď sa ľudia stretli, červenalí sa a usmievali sa na seba. Robili veci, ktoré by bežne nerobili, a to všetko v mene lásky. Nikdy nemal nikoho, s kým by mohol flirtovať. Celý proces vyznieval nesmierne komplikovane. „Nevedel som, že to dokážeš.“

„Dokážem toho veľa,“ vyhlásila sestra Ratched, z obrazovky jej zmizli výkričníky a nahradila ich tvár so smiešnym úsmevom a so širokými očami olemovanými dlhými mihalnicami. „Hej, chlapisko. Nechceš si strčiť prsty do mojej zásuvky?“ Obrazovka sčernela. „To bolo flirtovanie. Vidíš ten rozdiel?“

Vic vystrúhal grimasu, zatiaľ čo sa Rambo okolo neho otáčal a mával rukami. „Tak to vo filmoch nerobia.“

„Nie v tých, ktoré si videl. Funguje to? Vzrušilo ťa to?“ Šošovka nad jej obrazovkou zablikala, rozsvietila sa namodro a zhora nadol mu skenovala telo. „Nevyzeráš vzrušený. Tvoj penis nevykazuje žiadne znaky zrýchleného prúdenia krvi, ktoré je nevyhnutné pre rekreačné sexuálne aktivity.“

„Ja nemám penis,“ nešťastne podotkol Rambo. Niekde vnútri sa mu pohli kolieska a v spodnej časti sa mu otvoril malý otvor. Povzdychol si a z otvoru sa mu vysunula malá rúrka, z ktorej kvapkalo niečo, čo pripomínalo olej. „A teraz už mám! Sláva penisom!“

„Mohol by si to zastrčiť späť?“ opýtal sa Vic. „Musíme sa vrátiť domov.“ Zahľadel sa na sfarbenú oblohu. Slnko sa postupne strácalo za obzorom. „Čoskoro sa zotmie.“

„A ty sa bojíš tmy,“ predniesol Rambo, zatiaľ čo si vťahoval rúrku späť do otvoru.

„Nebojím sa...“

„Strach je zbytočný,“ zhodnotila sestra Ratched, zaostávajúc za Vicom, zatiaľ čo ich viedol lesom. „Ja sa nebojím ničoho.“ Potom sa odmlčala. „Teda okrem vtákov, ktoré

sa chcú vo mne uhniesdiť a naklásať mi do prevodov vajička. Diabolské vtáky. Všetky ich pozabíjam.“

Vic si vytiahol z tašky prevodovú dosku. Stále bola celá. Prstom prešiel po výčnelkoch a spojoch a zašepkal: „Stálo to za to.“

2. KAPITOLA

Kým dorazili domov, obloha začínala fialovieť a postupne sa na nej objavovali prvé hviezdy. Slnko sa usadilo za horizontom a mesiac povstal ako bledý duch. Rambo sa posúval vychodenou cestičkou a už odtiaľ volal na Vicovho otca. Dalo sa to čakať, keďže Rambo sa vždy rád podelil o chvíle, keď iba o vlások unikli hrôzostrašnej smrti.

„Nie!“ volal za ním Vic a v duchu sa preklínal za to, že sa nechal rozptýliť. „Nepovedz mu o...“

No Rambo ho ignoroval a hlučne vyhlásil, že on sa *nebál*, no aj keby sa bál, bolo by to v poriadku. V prízemnom domčeku sa svietilo, čo znamenalo, že tatko sa ešte stále vrtal vo svojom starom gramofóne. Rambo prebehol cez dvere a zmizol vnútri.

Vic uprel pohľad na výťah pri najväčšom strome. Zvažoval, že sa schová vo svojom súkromnom laboratóriu, no vedel, že otec neocení, ak sa mu veci nepokúsi aspoň trochu vysvetliť.

„Nie,“ vyhlásila sestra Ratched rozhodne, kým sa k nemu valila a tlačila ho k prízemnému domčeku. „Musíš mu povedať pravdu. Chcem vidieť, ako ťa vyhreší. Keď hľadáš do zeme a vymýšľaš si chatrné výhovorky, spôsobuje mi to niečo ako radosť.“

„Máš byť na *mojej* strane.“

„Viem,“ odvetila. „Som zradkyňa. Cítim sa preto hrozne a taktiež sa nemôžem dočkať.“ Zastala. Na obrazovke sa jej objavili výkričníky. „Počuješ to?“

Rýchlo sa na ňu pozrel. „Čo?“

„Neviem. Znie to zložito. Prichádza to z prízemného domčeka. Musím to diagnostikovať.“ Viezla sa popri ňom, utláčala trávnu vyrastajúcu z lesnej pôdy a pod pásmi jej pritom šušľali listy. Pozoroval ju, ako zmizla vnútri.

Naklonil hlavu a nasledoval ju. Snažil sa započúvať do toho, čo počula ona. Najskôr nepočul nič. A potom...

Naširoko roztvoril oči. „To nie je možné.“

Pobehol k prízemnému domčeku.

Vnútri horeli elektrické svetlá a odrážali sa od sklenených pohárov naplnených nepoužitými súčiastkami a nezasadenými semenkami. Podlaha pri každom Vicovom kroku zavrzgala. Prepletal sa pomedzi police a hromady kníh a elektroniky. Nachádzala sa tu aj rozobratá chladnička, ktorá sa už nedala opraviť, a niečo, čo otec nazýval mraziaci box, hoci v ňom nikdy nebol ľad. Tatko nikdy nič nevyhadzoval, vždy tvrdil, že všetko sa raz na niečo zide, hoci mu nebolo okamžite jasné na čo. Vic bol rovnaký, a práve preto ho rozčulovalo, že otec nemá rád, keď sa hrabú na vrakovisku. Prízemný domček *praskal vo švíkoch* od množstva vecí, ktoré tam otec zachránil, hoci ho už dosť dlho nenavštívil. Prečo mu tak veľmi prekážalo, keď Vic robil presne to isté?

No vďaka hrejivému a sladkému zvuku, ktorý ho teraz vo vlnách zaplavoval, tieto pocity odignoroval.

Hudba.

Bola to hudba.

Ničím sa však nepodobala na hudbu z hracích skriniek pri zadnej stene. Tá bola monotónna, a hoci očarujúca, tomuto zvuku sa nevyrovnala.

Doliehal k nemu hlas, ktorý sa nepodobal na nič, čo dovtedy počul. Bol nežný, lahodný a nezvyčajne tenký. Vicovi chvíľu trvalo, kým si

uvedomil prečo. Ten hlas patril žene. Sprevádzaná jemným cinkaním klavíra spievala o prekliatom mesiaci, ktorý ju nútil niekoho milovať. Omámený kráčaľ za hlasom.

Vic našiel Giovanniho Lawsons, ako s Rambom v náruči sedí v starom polohovacom kresle. So zatvorenými očami hladil vysávač. Rambo pritom slastne vzdychal a kontrolky mu pomaly blikali. Vedľa nich sedela sestra Ratched. Na obrazovke jej do rytmu piesne poskakovala vodorovná čiara.

Navrchu dreveného pracovného stola stál otvorený gramofón, na ktorom sa točila a poskakovala platňa, z ktorej vychádzal tak trochu kolísavý, no stále dosť jasný hlas.

„Funguje,“ šepol s úžasom Vic. „Opravil si ho.“

Otec otvoril oči. Trochu si pohmkával a potom povedal: „Áno, opravil. Ten hlas patrí Beryl Davisovej. Spieva nádherne, čo povieš?“

Vic pošliel k pracovnému stolu. Počul, ako ihla škriabe po platni. Naklonil sa dopredu a obzeral si prístroj. Vyzeral presne tak ako vždy. Nevidel na ňom nič nové. Najradšej by ho celý rozobral, aby zistil, ako sa jeho vnútorné súčiastky hýbu a vydávajú zvuk, ktorý mu opantával sluch. „Ako si ho opravil?“

„Chcelo to iba trochu lásky,“ vyhlásil otec. „A trochu času.“

„Ocko.“

Zasmial sa. „Kľuka. Nebola poriadne zapojená.“

Vic prekvapene zažmurkal a narovnal sa. „To je všetko?“

„To je všetko. Jednoduché, všakže? Príliš sme nad tým premýšľali. Občas sú to práve maličkosti, ktoré všetko zmenia, keď to najmenej očakávaš.“

Vic sa otočil a uvidel, že otec ho pozoruje. Pokožku na tvári mal zvráskavenú a jemnú, láskavé oči rozžiarené. Vlasy mu v bielych vlánoch padali okolo uší a na hrudi mu spočívala dlhá brada. Keď bol Vic malý, pýtal sa, prečo sa na neho vôbec nepodobá. Otec bol statný muž so širokou silnou hrudou, s vypuklým bruchom a hrubými prstami. Vic nebol taký impozantný ako jeho otec. Ako chlapec bol chudý ako

trlo a vytiahlo ho skôr do výšky než do šírky. Keď dospel, trochu zmohtnel, no stále sa pohyboval ťažkopádne a neohrabane. Otec mal svetlú pokožku. Jeho pokožka bola tmavá, akoby sa narodil pod slnkom a nikdy odtiaľ neodišiel. Otec mal modré oči, Vic zasa hnedé, v istom uhle takmer čierne. Nikdy neboli rovnakí.

No tento muž bol jeho otcom. Tento muž ho vychoval.

Tento muž, ktorý vôbec nebol mužom.

Otec zvrátil tvár a otočil sa, aby si počúchal hrud'

Vic si povzdychol. To, že sa pred ním otec to gesto pokúsil zakryť, ho nevysvetliteľne podráždilo. Hoci ho za to takmer napomenul, ovládol sa a slová potlačil. „Prečo mi nedovolíš, aby som sa na to pozrel?“

„Je to v poriadku.“

„Nie je to v poriadku,“ ozvala sa sestra Ratched. „Buď dovoľíš Victorovi, aby sa na to pozrel, alebo ťa rozvrтам.“ Aby svoje slová zdôraznila, hlasno roztočila vrtačku. Po obrazovke prebehli slová *NEBUDEŠ NIČ CÍTIŤ*. „Možno by sme aj tak mali trochu vrtať. Už som si dlho do ničoho nezavrtala.“

Kým končiacu sa pieseň postupne vystriedala druhá, otec položil Ramba na zem. Vic cítil hudbu až v kostiach a premýšľal, ako mohol tak dlho žiť bez toho, aby počul niečo takéto. Trvalo to iba niekoľko minút, no už teraz si bez nej nedokázal predstaviť život. Platne boli úžasným objavom. Určite sa zájde pozrieť, či ich tam nie je viac.

„Som v poriadku taký, aký som,“ nervózne poznamenal Rambo. „Nikto do mňa nemusí vrtať alebo ma otvárať.“

„Úzkostlivý drobec,“ riekol s láskou otec a nohou štuchol do Ramba. „A my stále nevieme prečo?“

Vic prešiel k pracovnému stolu a zahľadel sa na otcove nástroje. V nádeji, že oprava si nebude vyžadovať nič zložitejšie, uchopil spáj-kovačku.

„Nie. Pravdepodobne rozloženie káblov alebo možno chyba v softvéri? Niečo také. Netuším.“

„Nič mi nechýba,“ zašomral Rambo.

„Ale chýba,“ zhodnotila sestra Ratched. „Ak chceš, môžem spustiť diagnostiku, aby som bližšie určila chybu. Máš poistenie?“

„Nie,“ podráždene odvetil Rambo. „Nemám *nič*.“

„*Nič* ti nechýba,“ prihovoril sa mu Vic, zazerajúc na sestru Ratched, ktorá jeho pohľad úplne odignorovala. „Si v poriadku. Si... jedinečný. Tak ako my všetci.“

„Toto sa volá milosrdná lož,“ vysvetlila sestra Ratched a obrazovku jej zaplnili digitálne balóny. „Milosrdné lži hovoríme, keď chceme, aby sa niekto cítil lepšie. Rada s tým Victorovi pomôžem. Tu je moja milosrdná lož: si úžasný prístroj, ktorý mnohí milujú.“

„Nechaj ho na pokoji,“ napomenul ju Vic a kľakol si k otcovým nohám.

„Cítiš sa lepšie?“ opýtala sa sestra Ratched.

„Áno,“ odvetil Rambo bleskovo. „Ešte mi povedz nejaké milosrdné lži.“

„Si dôležitý. Tvoj život má zmysel. Rúrka, ktorú si nám pred chvíľou ukázal, je najdlhšia, akú som kedy videla.“

„Skvelé!“ zvolal Rambo a zodvihol ruky. „Som dobre vybavený!“

Otec nadvihol obočie. „Mám sa vôbec pýtať?“

Skôr než Vic stihol odpovedať, sestra Ratched vyhlásila: „Victorov penis ostával nečinný, dokonca aj po tom, čo som spustila flirtovací protokol. A keďže ja viem, čo robím, bude to ním, nie mnou.“

„Lutujem, že som vás dvoch opravil,“ zašomral Vic a naznačil otcovi, aby si nadvihol košeľu.

„To bola milosrdná lož,“ pokračovala sestra Ratched. „Zreničky máš rozšírené, srdce ti bije rýchlejšie. Naša spoločnosť ťa teší. Vďaka.“ Na obrazovke sa objavil vztýčený palec a slová *ODVIEDOL SI SKVELÚ PRÁCU*.

Otec si nadvihol košeľu. Pokožku mal pevnú a hladkú, bez pupka alebo bradaviek. V pravej časti hrude, blízko kľúčnej kosti, sa nachádzala malá kovová platnička s drsným povrchom. Otec Vicovi prezradil, že keď bol mladší, bol na ňom rad písmen a čísel symbolizujúcich jeho prvé označenie. Zošúchal si ich, pretože odmietal, aby ho tak po získaní ozajstného mena nazývali. Bol niečím viac než len tým, za čo

ho tie čísla a písmená označovali. Vica dlhý čas zarmucovalo, že nemá na hrudi rovnakú kovovú platničku ako tatko.

Otec si prstom niekoľkokrát poklepkal po hrudníku. Vnútri sa ozvalo pípnutie nasledované tichým syknutím. Platnička sa vsunula dovnútra a potom sa odsunula napravo.

Tam, v otcovej hrudi, sa nachádzalo srdce. Neponášalo sa však na Vicovo srdce – na sval, ktorý do tela pumpoval krv a kyslík.

Giovanniho srdce bolo vyrobené z kovu a dreva a nemalo tvar orgánu, ale symbolu označujúceho srdce veľkého ako Vicova päst. Srdcová komora žiarila nazeleno a tvorili ju káble a sústavy obvodov. Mechanické srdce si otec vyrobil sám, aby vystriedalo takmer úplne vyčerpané energetické jadro. Časť srdcovej schránky tvorilo vzácne drevo bocote. Drevo zvyčajne neslúži ako vodič, no tatko našiel spôsob, ako cezeň pretlačiť elektriku, hoci to znamenalo, že musel použiť viac ako pätnásťtisíc voltov. Aby zaistil vodivosť, schránka mala v sebe zabudované striebrom pokryté kúsky mosadze. Kov sa v tlmenom svetle ligoval. Káble vychádzajúce zo srdca boli prepojené so súčiastkami v hrudi a viedli do biočipu v hlave. V odhalenom interiéri srdca sa pomaly otáčalo niekoľko koliesok. Nad nimi sa nachádzal malý biely prúžok, asi dva centimetre široký a tri centimetre dlhý.

Vic jemne poklepkal po kolieskach a otec podskočil. „Prepáč. Máš studené ruky.“

Kolieska vyzerali byť v poriadku. Na jednom z nich sa opotrebovali zúbky a čoskoro ho bude treba vymeniť, no Vic už dávnejšie našiel potrebné súčiastky a odložil si ich do jedného zo sklenených pohárov. Naklonil sa bližšie a trochu srdce potisol, aby sa mohol pozrieť na miesto pod ním. „Mám to,“ vyhlásil s úľavou. „Jeden z káblov solenoidu sa uvoľnil. Opravím to.“

„Zvládnem to aj sám,“ riekol tatko.

Vic sa zdržal ostrej poznámky a rozhodol sa pre niečo taktnejšie. „V tom prípade to už malo byť dávno hotové. Teraz sa o to postarám ja, aby som sa uistil, že na to znovu nezabudneš. Sestra Ratched.“

Zastala vedľa neho a strčila si do seba zástrčku zo spájkovačky. „Aah, áno. Presne tam.“

„Nechutné,“ zašomral Rambo a štuchol Vica do nohy. „Umrie?“

„Nie,“ odvetil Vic, nakláňajúc sa dopredu s lakťami položenými na tatkových stehnách. „Neumrie.“

„Pretože budeme žiť navždy?“

„To je nemožné,“ upozornila ho sestra Ratched. „Nesmriteľné veci neexistujú. Nakoniec sa naše energetické bunky vyčerpajú a my zahynieme, pretože nebudeme schopní nájsť náhradné.“

„No Vic ich pre nás nájde,“ nedal sa Rambo.

„Victor je človek,“ pokračovala sestra Ratched. „Zomrie dávno pred nami. Je mäkký a pórovitý. Možno umrie na rakovinu. Konečníka alebo kostí. Alebo na mor, ak ho uhryzne potkan. Prípadne ho rozpučí Starina, tak ako sa to takmer stalo dnes.“ Na obrazovke zablikalo slovo *UPS*.

„Oh,“ ozval sa tatko. „Tak o tom Rambo vykrikoval, skôr než začul hudbu?“

Vic si povzdychol a s rozžeraveným koncom spájkovačky sa naklonil dopredu. „Nič sa nestalo.“

„To bola milosrdná lož,“ vyhlásil Rambo a očividne bol na seba pyšný.

Victor zavzdychal a pritlačil spájkovačku ku káblu, ktorý sa napájal na solenoid. Tatko zavzdychal, no inak ostával pokojný. „Nedostala sa k nám veľmi blízko. Všetko som mal pod kontrolou.“

„Výraz na tvojej tvári, keď sa tá hromada železa zrútila, svedčil o niečom inom,“ pripomenula mu sestra Ratched. „Chcel by si si pozrieť rekonštrukciu celého incidentu, ktorú som práve v tejto chvíli vytvorila?“

Vic odtiahol spájkovačku od solenoidu a obzrel sa. Na obrazovke sa objavila osembitová verzia toho, ako Vic visí na železnej veži. Pri ústach sa mu objavila rečová bublina so slovami: *ACH, NIE! SOM HLÚPY A ČOSKORO UMRIEM*. Malá postavička s plesnutím dopadla na zem a v miestach, kde mala predtým oči, sa objavili krížiky.

„Tam ta da dáá,“ zakončila sestra Ratched, keď obrazovka potemnela. „Presne takto to bolo. Pokojne tleskajte, potrebujem chválu.“

„Spadol si?“ zagánil na neho tatko.

Vic sa vrátil k spájkovaniu. „Iba trochu.“

Do otcovho hlasu sa vkradol zvláštny tón. „Ublížil si si? Máš nejaké rezné rany alebo škrabance? Krvácal si?“

„Prečo?“ opýtal sa Vic. „Potrebuješ viac?“ Hoci bolo tatkovu srdce technickým zázrakom, ktorému sa nevyrovnalo nič, čo bolo doteraz vyrobené, občas potrebovalo viac ako kov a káble, aby fungovalo: kvapku krvi na biely prúžok nad kolieskami. Nestávalo sa to často – najviac raz za rok –, no sestra Ratched im nikdy nezabudla pripomenúť, že podľa legend sa tou istou látkou živili aj stvorenia nazývané upíri. Naposledy to museli urobiť, keď sa tatko začal správať viac roboticky, viac ako stroj.

„Victor,“ napomenul ho tatko.

„Ani len škrabanec,“ uistil ho Vic.

Tatko prikývol a očividne sa mu uľavilo. „Dobre. A čo Stariny?“

Vic pokrčil plecami. „Poznáš to. Keď opustíš vrakovisko, okamžite zabudnú, že existuješ. Zíde z očí, zíde z mysle.“

Tatko si povzdychol. „Želal by som si, aby si tam nechodil. Už som ti povedal...“

„Na to si mal myslieť skôr, než si toto miesto postavil tak blízko jedného z nich. Je to tvoja vina, nie moja.“

„Drzáň jeden,“ pokarhal ho tatko. „Našiel si niečo zaujímavé?“

„Mnohovrstvovú dosku s plošnými spojmi. Vyzerá takmer nedotknuto.“

Tatko potichu zapískal. „To je rarita.“ Keď sa spájkovačka znovu dotkla kábla, zvrátil tvár. Vic si dával pozor, aby ju nedržel blízko srdca. Bolo veľmi krehké. Predtým, ako ho uložil na miesto, uistil sa, že dostatočne vychladlo, aby nespálil drevo.

„Vidíš?“ podotkol Vic. „Hotovo. Mohol som to spraviť už dávno.“

„Beriem na vedomie,“ odvetil tatko. Zasa si poklepal po hrudnej kosti a platnička sa zasunula na miesto. Vic sa postavil a tatko si

stiahol košeľu. „Musíš byť opatrný. Nemôžeš sa vystavovať nebezpečenstvu.“

Vic sa s povzdychom vrátil k pracovnému stolu. Beryl Davisová prerušovaným hlasom spievala o tom, aký je blázon.

„Viem sa o seba postarať.“ Táto konverzácia neprebiehala prvýkrát a on pochyboval, že to bude naposledy. V ruke zvieral spájkovačku a čakal, kým vychladne.

„To je pravda,“ súhlasil potichu tatko. „To však neznamená, že si nezraniteľný. Ak ťa Stariny dolapia...“

„Nedolapia. Som rýchlejší ako ony. A múdrejší. Sú to stroje.“

„Rovnako ako ja.“

Vic sa mykol. Tak to nemyslel. Občas povedal niečo bez toho, aby si veci vopred premyslel, no pracoval na tom. „Vieš, čo tým myslím. Sú naprogramované. Nemôžu opustiť vrakovisko a s tým nič nenarobia.“

„Aj tak sú nebezpečné. A čím skôr si to uvedomíš, tým lepšie.“

Vic zaškrípal zubami a pokúšal sa upokojiť hlbokými nádychmi a výdychmi. „To viem. No ak by som nechodil na vrakovisko, nikdy by som nenašiel Ramba alebo sestru Ratched. Nemali by sme polovicu vecí, ktoré máme. Už poriadne dávno by si sa nemal s čím zabávať.“ Potom mávol smerom k točiacej sa platni. „A nepočuli by sme toto.“

Tatko neodpovedal.

Vic zvesil plecia a usiloval sa nájsť tie správne slová bez toho, aby pritom vyznieval neúctivo. „Vieš, že mám pravdu. Ostávam v lese. Nevychádzam z neho a nikdy som sa o to nepokúšal. Počúvam ťa. Skutočne. A práve preto by si mal počúvať aj ty mňa, keď ti hovorím, že nepotrebujem – *nechcem* viac, než mám.“ Čakal, kedy sa ozve sestra Ratched. Neklamal, nie tak celkom. Nachádzal sa v akejsi sivej zóne, kde okresával pravdu, hoci sa o to nepokúšal.

Nepovedala nič.

Namiesto nej sa ozval jeho otec. „Zatiaľ.“

Keď sa Vic otočil, otec vyzeral staršie ako kedykoľvek predtým. Mal pocit, že mu niečo uniká. „Čo?“

Tatko sa smutne usmial. „Neočakávam, že tu budeš chcieť ostať navždy. To by bolo odo mňa sebecké. Vraviš, že si šťastný. A ja ti verím. No šťastie nie je nekonečné, teda aspoň nie bez iskievky, ktorá rozdúchava oheň.“ V takýchto chvíľach, keď tatko hovoril o vonkajšom svete, Vic premýšľal o ľuďoch, ktorí ho tu ako bábätko nechali. Akí boli? Ako vyzerali? Smiali sa? Mali radi hudbu? Tešilo ich prehrabávanie sa v starých veciach? Boli bystrí? Prívetiví? Prečo dôverovali Giovannimu, cudziemu človeku v lese, a kto ich naháňal? Logika – chladná, brutálna logika stroja – mu navrávala, že sú mŕtvi. Ak by mohli, určite by sa vrátili. To sa však nestalo.

Poznal tento les. Poznal svojich priateľov a ich spoločný domov. Poznal Giovanniho, svojho otca, muža, ktorému chcel dokázať, že potreba a túžba sú dve rozdielne veci. Hoci občas posúval pomyselné hranice, ktoré okolo neho tatko vystaval, ich život v ňom vyvolával istú hladinu spokojnosti. Príbehy, ktoré mu tatko rozprával, o mestách vyrobených z kovu a zo skla a o ľuďoch, ktorí v nich žili. Prečítal každú jednu knihu, ktorú sem tatko priniesol. A nielen raz. Staré príbehy o kráľoch a kráľovných žijúcich v zámkoch, o dobrodružstvách obrovských lodí plaviacich sa po rozbúrených moriach, ktorých plachty povievali v slanom vánku, a o ľuďoch, ktorí cestovali ku hviezdám a stratili sa v nekonečnom vesmíre. Všetko toto pre neho predstavovalo duchov, no nemáli ho. Svet za hranicou lesa bol veľkou neznámou, a hoci ho z času na čas premáhala zvedavosť, Victor bol silnejší. Mal domov, zmysel života, svoje vlastné laboratórium a priateľov, ktorí ho milovali pre to, aký bol, nie pre to, čím nebol. Samota nebola koncept, ktorému by rozumel, nie naozaj, nie v takom rozsahu, v akom ju pocítil jeho otec, keď prvý raz prišiel do lesa. Bol vynálezca, presne tak ako jeho tatko. Ak sa s niekým – *niečím* – potreboval porozprávať, jednoducho si to musel vyrobiť. Mal všetky potrebné súčiastky. Presne tak to urobil so sestrou Ratched a s Rambom. Ak bude treba, môže to urobiť znovu. Niektoré zo starých kníh rozprávali príbehy o ľuďoch, ktorí túžili po niečom viac, rozhodli sa to nájsť a po ceste objaviť aj

samých seba. Vic ich vždy považoval za bláznov. Nikdy netúžil odísť ďaleko od domova.

„Dôveruješ mi,“ prehovoril.

„Dôverujem.“

„Tak mi teda dôveruj aj v tom, že viem, čo je pre mňa správne.“ Spravil niekoľko krokov a zastal nad svojím otcom. Vic sa načiahol a stisol tatkovi plece.

Tatko mu zakryl ruku dlaňou. „Si dobrý chlapec. Trochu pochabý, no napriek tomu dobrý.“

„To som sa naučil od teba,“ vyhlásil Vic.

„Aj ja som dobrý,“ ozval sa Rambo.

„Neznesiteľne,“ dodala sestra Ratched. „Zdá sa však, že trpíš chorobnou úzkosťou. To je však v poriadku. Všetci sme jedineční. Victor je asexuál. Giovanni je starý. A ja mám sociopatické sklony, ktoré sa prejavujú v nebezpečných situáciách.“

„Hurá!“ zvýskol Rambo. „Všetci niečo máme!“

Giovanni sa usmial a pokrútil hlavou. „Aký zvláštny život spolu vedieme. No nevymenil by som ho za nič iné.“

Roboty ostali s tatkom počúvať, ako Beryl Davisová spieva o láske a strate. Vic ich nechal v prízemnom domčeku a po ceste k výťahu si prezeral dosku s plošnými spojmi. Otočil ju. V ľavom dolnom rohu bola tenká puklina, ktorú poľahky opraví.

Vstúpil do dreveného výťahu. Brána sa za ním zatvorila a on stlačil gombík na jednej z podpier. Zatiaľ čo výťah stúpal z lesnej pôdy asi do polovice stromov, nad hlavou sa mu rozsvietil panel so sodíkovými výbojkami. Dvere sa otvorili a Vic vystúpil.

Prízemný domček bol iba začiatok.

Otec vo svojej nekonečnej múdrosti postavil niečo ako domček na strome, hoci oveľa väčší a zložitejší ako ktorýkoľvek, o ktorom Vic čítal. Dokonca fantastickejši ako tie v knihách o rodine Robinsonovcov.

V neurčitom kruhu tu rástlo šesť obrovských stromov a všetky boli pospájané drevenými lanovými mostmi. Strom naľavo od Vica hostil otcovo laboratórium, najväčšiu budovu postavenú okolo kráľovnej lesa. Stavba na druhom strome slúžila ako tatkov obývací priestor a od podlahy po strop ju zapĺňala ďalšia halda železa, nástrojov a kníh. Najvyššia budova na treťom strome ukrývala provizórnu kuchyňu, ktorú nik okrem Vica nevyužíval. Bývalá zimná záhrada mala teraz nainštalovaný funkčný sporák a nachádzali sa v nej staré stoličky a starý stôl ozdobené vyrezávanými vtákmi, kvetmi a listami. V jednom rohu stála obrovská mraznička, kde Vic uschovával mäso zvierat, ktoré ulovil. Ku kuchyni bola pristavená sprcha s neustále studenou dažďovou vodou a záchod, o ktorý sestra Ratched prejavovala priveľký záujem, obzvlášť keď sa Vica pýtala na jeho vyprázdňovanie. Usiloval sa jej vysvetliť, že niektoré veci sú súkromné. „To hovoríš ty,“ odvetila.

„No raz za mnou prídeš pokrytý slanou vodou, ktorá ti vyteká zo žliaz, pretože si si v stolici našiel krv. A čo potom?“

Netušil, čo jej má na to povedať.

Na piatom strome sa nachádzalo Vicovo laboratórium. A hoci bolo menšie ako to tatkov, považoval ho za rovnako výnimočné. Na poslednom strome napravo od výťahu bola Vicova izba. Jednou z jeho prvých spomienok bolo, ako pozoroval otca, keď mu ju staval a on mu podával potrebné nástroje. Pamätal si, aké bolo pre neho vzrušujúce, keď tam mohol prvú noc spať sám, hoci to nedokázal vyjadriť slovami. Plánoval ostať hore čo najdlhšie, hlavne preto, lebo mu tatko nemohol povedať, že musí ísť spať. Toto rozhodnutie mu vydržalo asi päť minút, potom prešiel späť do tatkovej izby a vliezol k nemu do postele. Omnoho neskôr, keď bol starší a možno trochu múdrejší, sa otca opýtal, prečo má posteľ, keďže nespí rovnakým spôsobom ako Vic. Tatko mu odvetil, že sa tak cíti viac ako človek.

Keď teraz Vic prechádzal po moste do svojej izby, pokrútil hlavou. Lietali mu v nej tisíce myšlienok, no bol to organizovaný chaos. Otvoril dvere, vošiel dovnútra a potom ich za sebou znovu zavrel.

Prešiel k jedinému oknu v miestnosti a zaďával sa na prízemný domček. Tatko vybuďoval časť strechy zo strešných okien obkolesených solárnymi panelmi, aby tak získal potrebnú energiu. No strešné okná mal iba prízemný domček a Vic sa teraz pozeral na to, ako tatko sedí v kresle a sestra Ratched štuchá Ramba jedným zo svojich chápadiel. Nechal ich na pokoji a odstúpil od okna.

Uprostred izby sa nachádzal kmeň stromu so zdeformovanými výrastkami, ktoré boli kedysi konármi. Za kmeňom stála v pravom rohu drevená posteľ s hrboľatým starým matracom. Na stene viseli staré nefunkčné nástroje. Vic ich nedokázal vyhodiť. Túto vlastnosť podedil po otcovi. Predstava, že majú niečo vyhodiť, im obom spôsobovala trápenie. Ak mali správne súčiastky, pokazené veci mohli v prípade potreby jedného dňa zasa opraviť.

Vyzliekol si košeľu, a keď zbadal, že si ju trochu natrhol, zamračil sa. Sestra Ratched mu ju bude musieť znovu zašiť. Látka postupne redla, no košeľa ešte nebola v štádiu, aby ju pridala na hromadu handier. Poskladal ju a vložil do malého bielizníka pri posteli.

Ešte raz pootáčal obvodovú dosku, potom si klakol a ležiac na bruchu nazrel pod posteľ. Tam v zaprášenom rohu čakala kovová škatuľa v tvare dokonalej kocky. Vic ju so zastonaním vytiahol a s pohľadom upreným na okno, cez ktoré do izby z prízemného domčeka doliehali tóny hudby, sa opäť posadil.

Niežeby *nechcel*, aby videli, čo sa skrýva vnútri. Teda aspoň nateraz. Ešte to nebolo hotové. No s obvodovou doskou to možno bude konečne fungovať.

Na numerickej klávesnici naťukal kód a na obrazovke sa objavili rôzne čísla. Škatuľka trikrát zapípala. Zámka klikla a on otvoril veko.

Vnútri ležalo na kuse starej látky, ktorú našiel v otcovej zbierke, mechanické srdce.

Neponášalo sa na to v tatkovej hrudi. To zostrojil umelec na vrchole síl. Bolo dokonale skonštruované, no aj také prístroje sa po rokoch

používania opotrebojú. Tatkovo srdce bolo staré. Nebude fungovať na veky. Jedného dňa sa vysilí a jednoducho zastane.

Toto nové srdce – neopracované, nedospelé a tak neopísateľne ľudské – slúžilo ako záložný plán. Iba pre istotu. Začal ho skladať, keď mal pätnásť rokov. Vtedy netušil, čo robí.

Vic sa pri jeho zostrojovaní dopustil chýb. Dubové drevo, ktoré na začiatku použil, popraskalo a rozštiepilo sa. Dokonalý vodič získal až vtedy, keď na vrakovisku objavil trochu dreva bubinga. Drevo bolo vykladané medou pokrytou niklom. Nebolo to síce striebro, no účel splní, a ak to bude potrebné, môže ho vymeniť.

Tvar srdca nebol dokonalý. Spodný hrot sa odštiepil a Vic ho musel ošmirglovať. No napriek tomu nebol na súkolesí ani náznak hrdze. Uprostred otočil najväčšie z nich a žasol nad tým, ako sa pomocou neho dokáže naraz otáčať ďalších päť koliesok. Ich synchronizácia bola dômyselná. Plynulý chod znel lahodnejšie ako akákoľvek hudba vychádzajúca z gramofónu. Hudba koliesok znamenala život.

Skôr ako veko znovu zavrel, položil k nemu dosku. Obrazovka zasa zapíjala a skrinka sa uzamkla. Zatlačil ju k zadnému rohu postele. Dokonca ani Rambo ju nenájde, keďže sa bojí tmy. Nikto o srdci nebude vedieť, až kým nenadíde čas, aby ho Vic ukázal otcovi.

Čoskoro.

Pri vstávaní mu zapraskali kolená. Poškrabal si nahé brucho. Pred spaním sa musí najesť. A osprchovať. Keď prechádzal cez most, spomenul si, že Stariny priniesli na vrakovisko nový odpad. Zajtra alebo pozajtra tam zájde a zistí, či sa tam objavilo niečo užitočné. *Človek nikdy nevie*, povedal si v duchu, zatiaľ čo sa mu pod nohami hojdal lanový most.